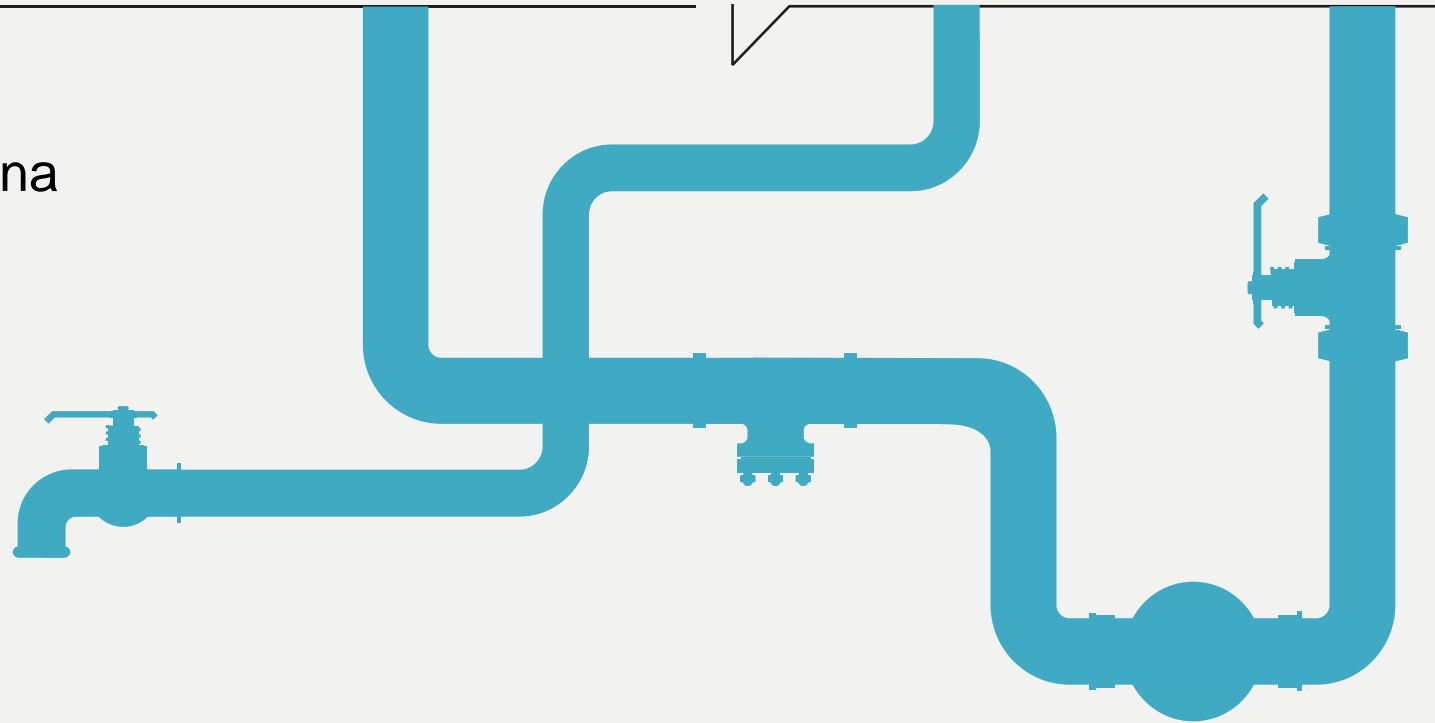

I Jornada del cicle local de l'aigua

L'abastament d'aigua potable municipal
en el context de sequera

16 de juliol de 2024

Paranimf de la Diputació de Barcelona

Suport de la Diputació de Barcelona als municipis en el cycle local de l'aigua

16 de juliol de 2024

Paranimf de la Diputació de Barcelona

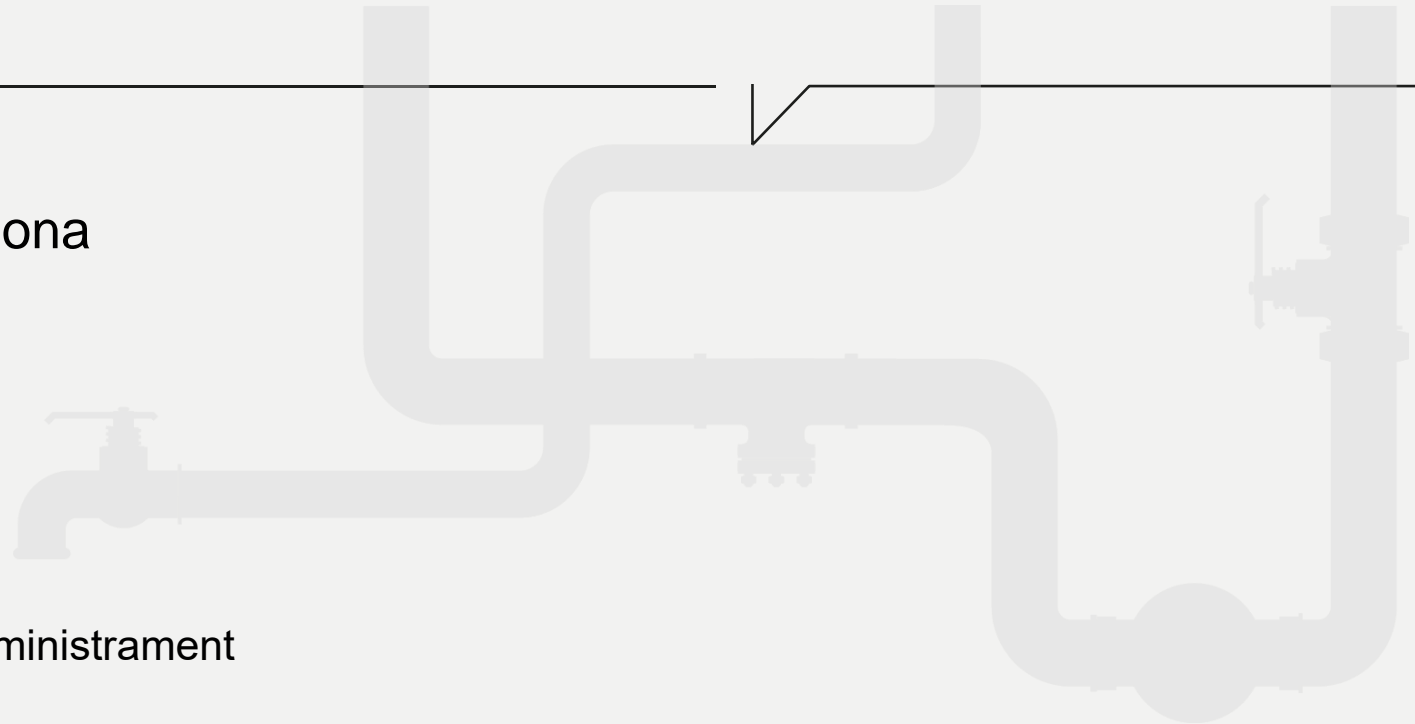
Marcos de Francisco de Arriba

Cap de la Secció d'Infraestructures de Subministrament

Servei d'Equipaments i Espai Públic

Àrea d'Infraestructures i Territori

Diputació de Barcelona

Índex

- 1. L'abastament d'aigua potable: Competència municipal**
- 2. El suport del Servei d'Equipaments i Espai Públic als municipis**
- 3. El suport tècnic i econòmic als municipis a través del Catàleg de Serveis**
- 4. Eines per exercir les competències a curt termini en sequera**
- 5. Eines per exercir les competències a curt i mig termini en sequera**
- 6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera**

1. L'abastament d'aigua potable: Competència municipal

Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

- Article 26. 1. **Els Municipis hauran de prestar**, en tot cas, els serveis següents:
  - a) En tots els Municipis: enllumenat públic, cementeri, recollida de residus, neteja viària, **abastament domiciliari d'aigua potable**, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques.

DECRET LEGISLATIU 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya.

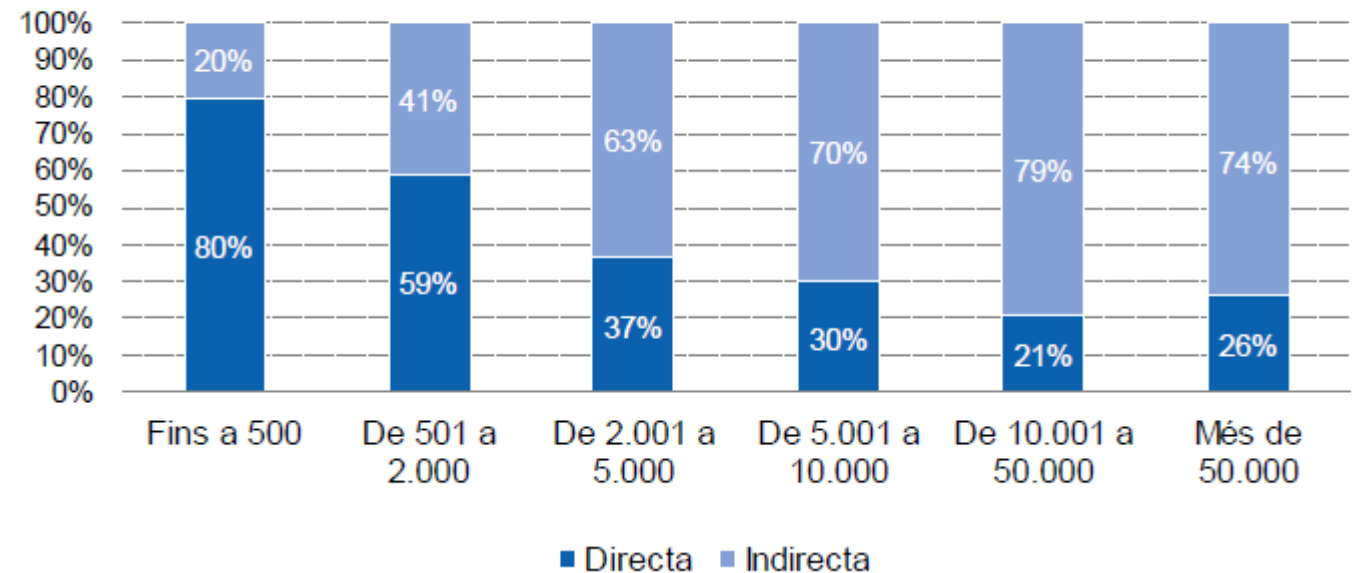
Article 5. Competències dels ens locals

Corresponen als ens locals, d'acord amb la legislació de règim local, amb la de sanitat i amb les previsions d'aquesta Llei, les competències relatives als àmbits següents: a) **L'abastament d'aigua potable**.

b) El clavegueram i el tractament d'aigües residuals.

c) El control sanitari de les aigües residuals.

Model de gestió per % de municipis i interval de població. Servei de subministrament

2. El suport del Servei d'Equipaments i Espai Públic als municipis

- **Suport tècnic** en el Cicle Local de l'Aigua a través del Catàleg de Serveis de la Diputació (Des de l'any 2012: 70 plans directors d'abastament municipals redactats, 2 estudis comarcals i 40 estudis i projectes, amb un cost total de 1.500.000 €)
- **Suport econòmic** en el Cicle Local de l'Aigua a través del Catàleg de Serveis de la Diputació (Any 2024: 110 municipis i 1.100.000 €)
- **Treballs de recerca** sobre les infraestructures del cicle local de l'aigua
- **Assessorament tècnic als municipis**: genèric (plecs de prescripcions tipus per la redacció de plans directors d'abastament i projectes, proves pilot, publicacions i jornades de difusió) i específic a ens locals concrets
- Previst segon trimestre de 2024: **Servei de detecció de fuites** a 66 municipis (cost 250.000 €)
- **Assessorament tècnic als municipis en l'execució de les actuacions previstes en el nou programa sectorial** de millora de les xarxes d'abastament d'aigua

3. El suport tècnic i econòmic als municipis a través del Catàleg de Serveis

Cicle de l'aigua: plans, estudis i projectes de serveis bàsics locals d'abastament, sanejament, rieres i torrents

Pla Director de:

- **Abastament d'aigua potable municipal**
- Sanejament Integral (xarxa de clavegueram)
- Drenatge Sostenible d'aigües pluvials (sistemes urbans de drenatges sostenible, SUDS)
- Rieres, torrents i barrancs en sòl urbà
- Recursos hídrics locals alternatius
- Resiliència de les infraestructures i serveis bàsics urbans

Estudis i projectes de:

- **Infraestructures d'abastament d'aigua potable**
- Infraestructures de sanejament
- **Millora de la gestió municipal dels serveis d'abastament** i de sanejament
- Implantació de SUDS
- Inundabilitat
- Rieres, torrents i barrancs en sòl urbà
- Recursos hídrics alternatius

Vials municipals: plans, estudis i projectes de paviments, enllumenat, carrils bici, ponts, talussos i urbanitzacions

- Plans directors d'enllumenat públic
- Plans de millora de paviments
- Estabilització d'estructures de contenció i talussos
- Millora i manteniment de camins municipals (plans directors, estudis i projectes)
- Disseny i manteniment de ponts (plans directors, estudis i projectes)
- Estudis i projectes de carrils bici
- Estudis i projectes Urbanització de nous vials i reurbanització de vials existents (vials residencials i polígons industrials)
- **Estudis i projectes d'urbanització en urbanitzacions amb dèficits urbanístics (UDU's)**

Cicle de l'aigua: manteniment i millora de les xarxes d'abastament d'aigua potable

- **L'ajut econòmic inclou:**
- **Campanya de detecció de fuites a les conduccions de les xarxes d'abastament d'aigua**
- **Actuacions per a la sectorització i el telecontrol de les xarxes d'abastament d'aigua.**

4. Eines per exercir les competències a curt termini en sequera

Actuacions immediates per aconseguir estalvi d'aigua i millorar la garantia de subministrament

- Posada en funcionament de pous en desús.
- Campanya recerca fuites
- Millora de la gestió: automatització i telecontrol, sectorització de la xarxa, control rendiment de la xarxa, etc....
- Potenciar l'estalvi d'aigua: ordenances, campanyes de conscienciació, etc...

Subvencions Agència Catalana de l'Aigua.

Realització d'inversions per a la recuperació, rehabilitació, adequació i execució de captacions d'aigües subterrànies per a l'abastament

4. Eines per exercir les competències a curt termini en sequera

Actuacions immediates per estalviar aigua: Col·locació de comptadors i renovació dels antics, i sectorització de la xarxa.

Àrea d'Infraestructures i Territori
Urbanisme i habitatge

Cicle de l'aigua: manteniment i millora de les xarxes d'abastament d'aigua potable

Ajut econòmic per a l'execució d'actuacions de millora de les xarxes d'aigua potable municipal, amb l'objectiu principal de reduir les pèrdues d'aigua i augmentar els rendiments.

L'ajut econòmic inclou:

- campanya de detecció de fuites a les conduccions de les xarxes d'abastament d'aigua
- actuacions per a la sectorització i el telecontrol de les xarxes d'abastament d'aigua

L'ajut econòmic no inclou:

- la reparació de les avaries detectades
- la redacció de projectes tècnics

És recomanable que les actuacions de sectorització i telecontrol per a les quals es sol·licita el suport estiguin recollides en un Pla director d'abastament d'aigua potable, o document similar, en el que constin les actuacions amb el seu pressupost desglossat.

D'acord amb les convocatòries corresponents, es preveu que aquest recurs estigui disponible a les anualitats 2024, 2025, 2026 i 2027.

 Afegix a la carpeta

 Descarrega

Pendent d'aprovació

Convocatòria / línia de suport

Catàleg 2024-2027: Xarxa de Governos Locals 2024

Canal: Portal de tramitació (PMT)

Període de sol·licitud

2024: 28/12/2023 a 08/02/2024

2025: Pendent

5. Eines per exercir les competències a curt i mig termini en sequera

Manteniment i renovació dels elements de la xarxa

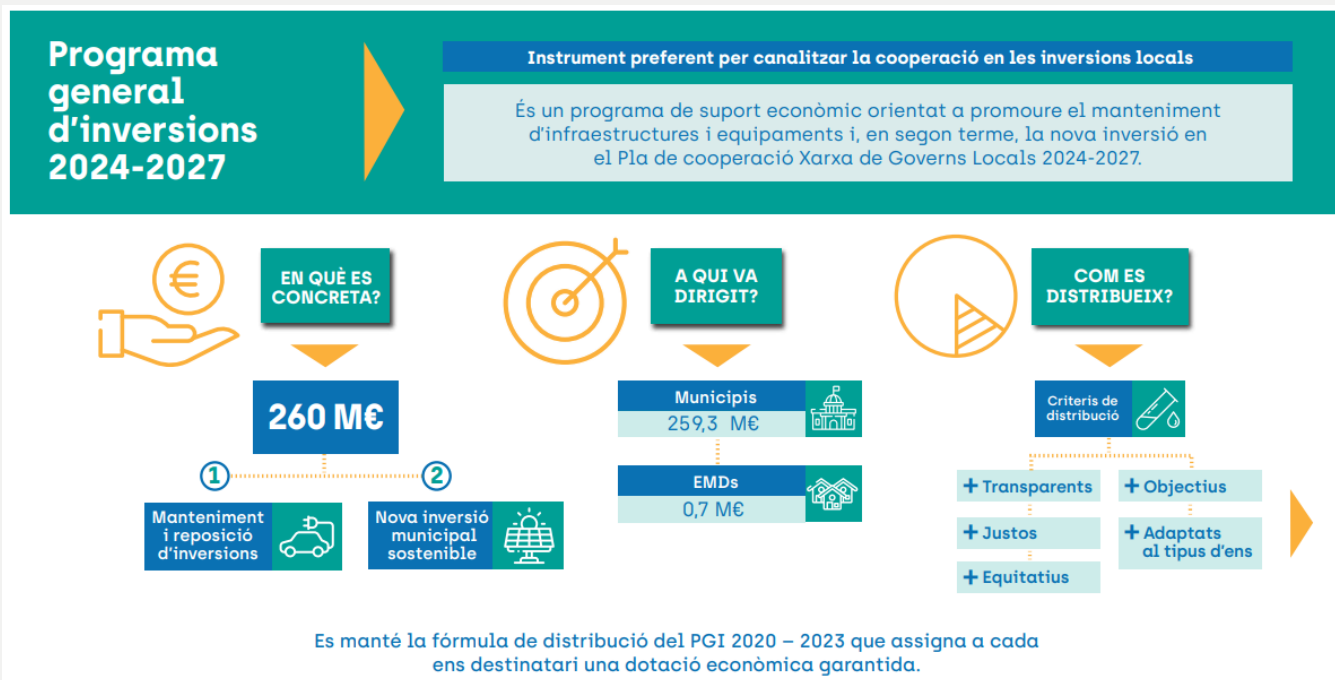
Subvencions Agència Catalana de l'Aigua.

[Actuacions per millorar les xarxes de subministrament d'aigua en baixa i digitalització dels sistemes](#)

Línia de subvencions adreçades als ens locals per a la realització d'actuacions per a la millora i renovació de les xarxes de subministrament d'aigua en baixa i per a la millora de la digitalització dels sistemes de gestió de l'aigua urbana dels municipis de Catalunya (ref. BDNS 706738).

[Pla general d'inversions de la Diputació de Barcelona](#)

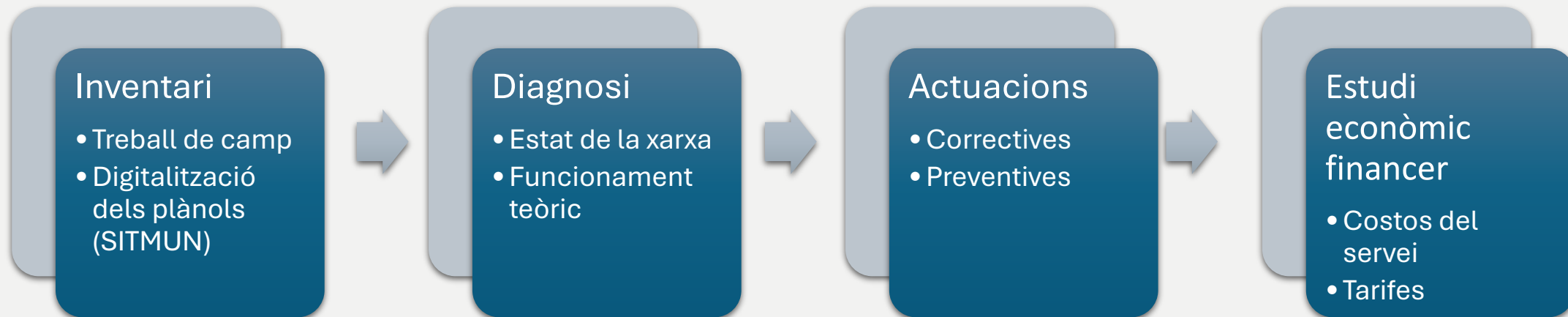
[Nous ajuts econòmics de la Diputació de Barcelona: Programa sectorial de millora de les xarxes d'abastament d'aigua.](#)

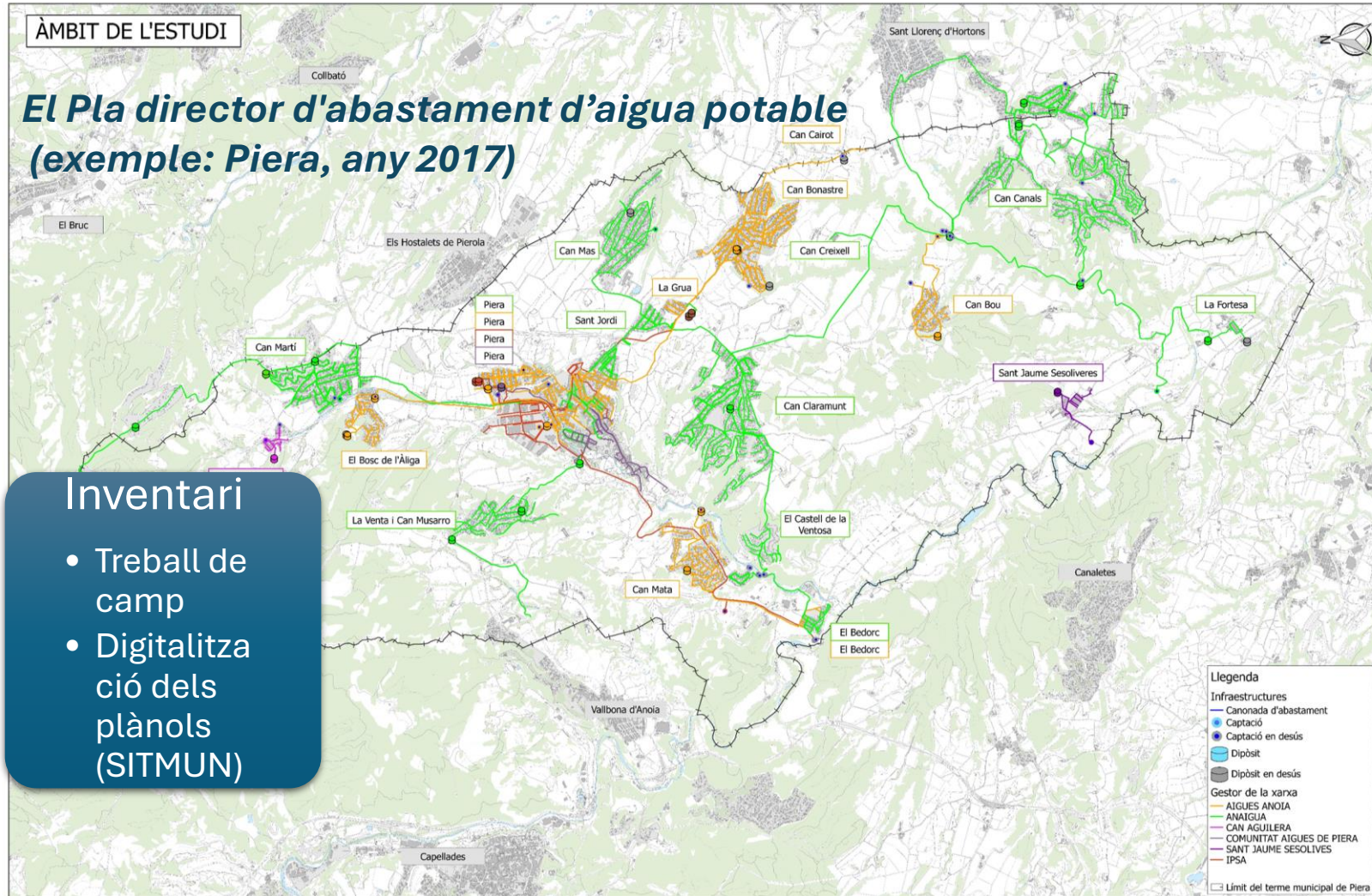
6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

El pla director d'abastament d'aigua potable

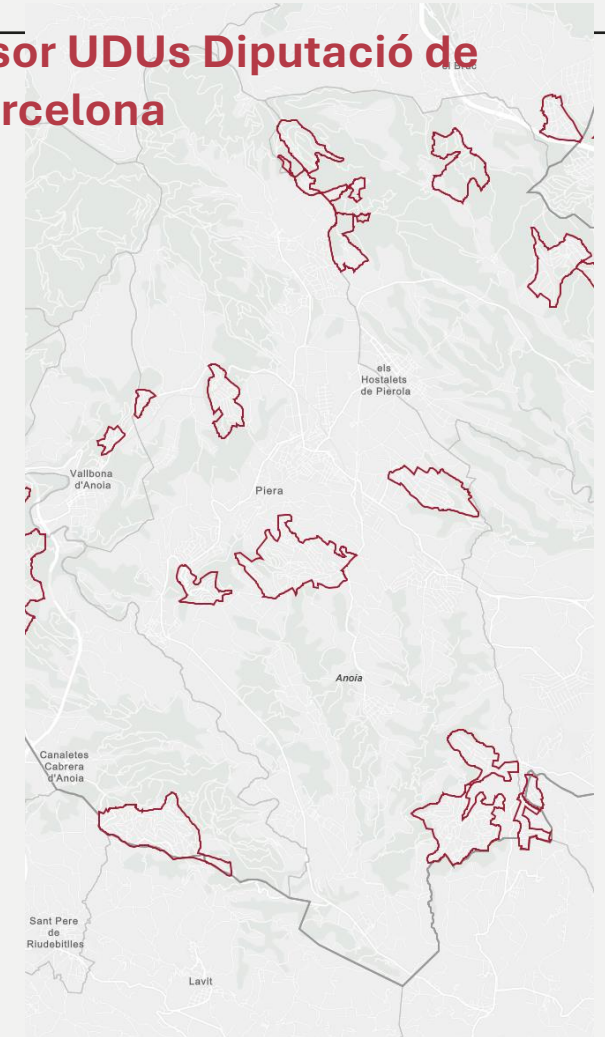
1. Inventari dels elements que formen la xarxa d'abastament
2. Diagnosi del funcionament del sistema d'abastament
3. Proposta d'actuacions de millora valorades econòmicament
4. Estudi econòmic-financer

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

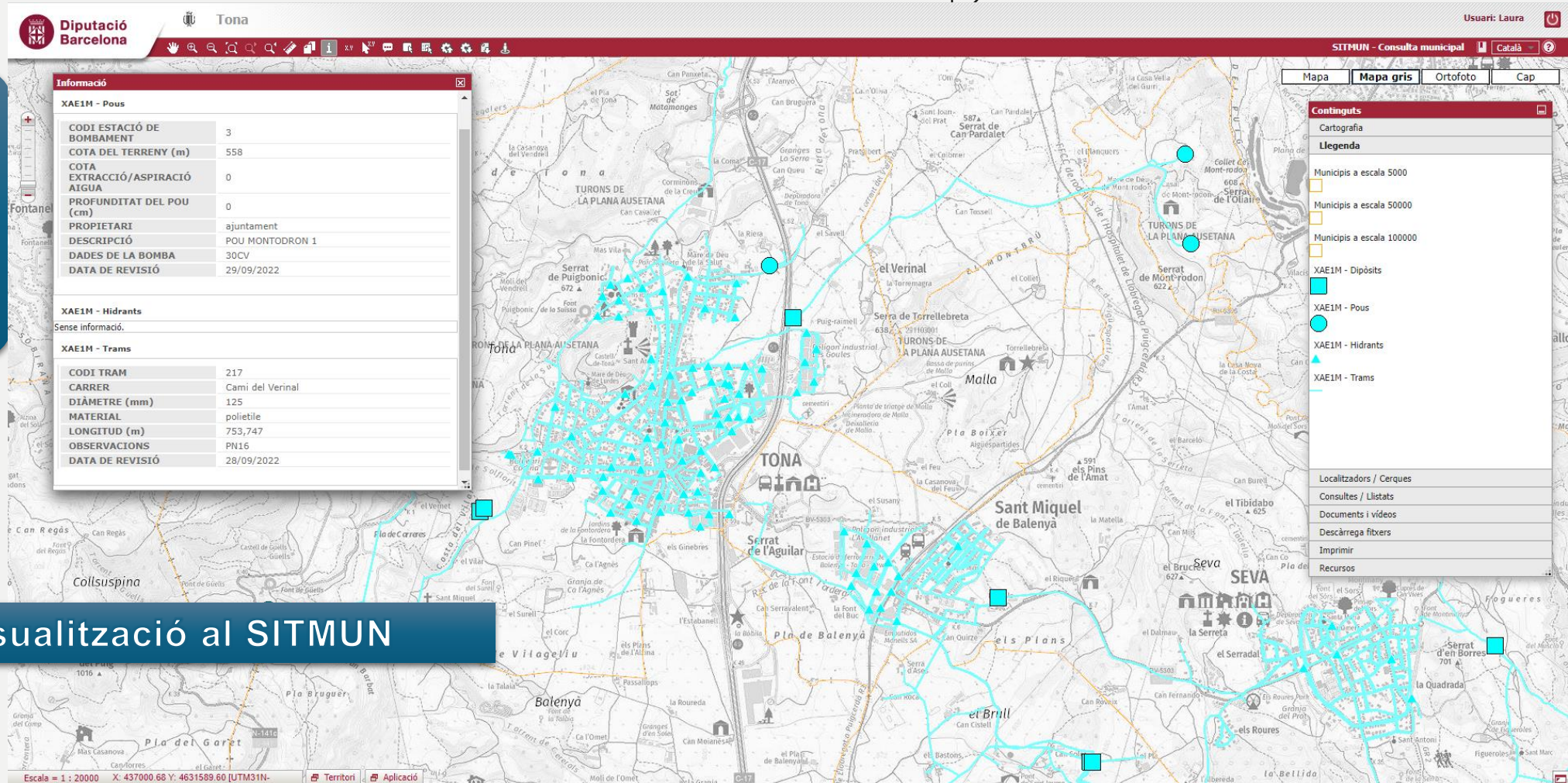
Visor UDUs Diputació de Barcelona

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

Inventari

- Treball de camp
- Digitalització dels plànols (SITMUN)

Informació

XAE1M - Pous

CODI ESTACIÓ DE BOMBAMENT	3
COTA DEL TERRENY (m)	558
COTA EXTRACCIÓ/ASPIRACIÓ AIGUA	0
PROFUNDITAT DEL POU (cm)	0
PROPIETARI	ajuntament
DESCRIPCIÓ	POU MONTODRON 1
DADES DE LA BOMBA	30CV
DATA DE REVISIÓ	29/09/2022

XAE1M - Hidrants
Sense informació.

XAE1M - Trams

CODI TRAM	217
CARRER	Cami del Vernal
DIÀMETRE (mm)	125
MATERIAL	polietilè
LONGITUD (m)	753,747
OBSERVACIONS	PN16
DATA DE REVISIÓ	28/09/2022

Continguts

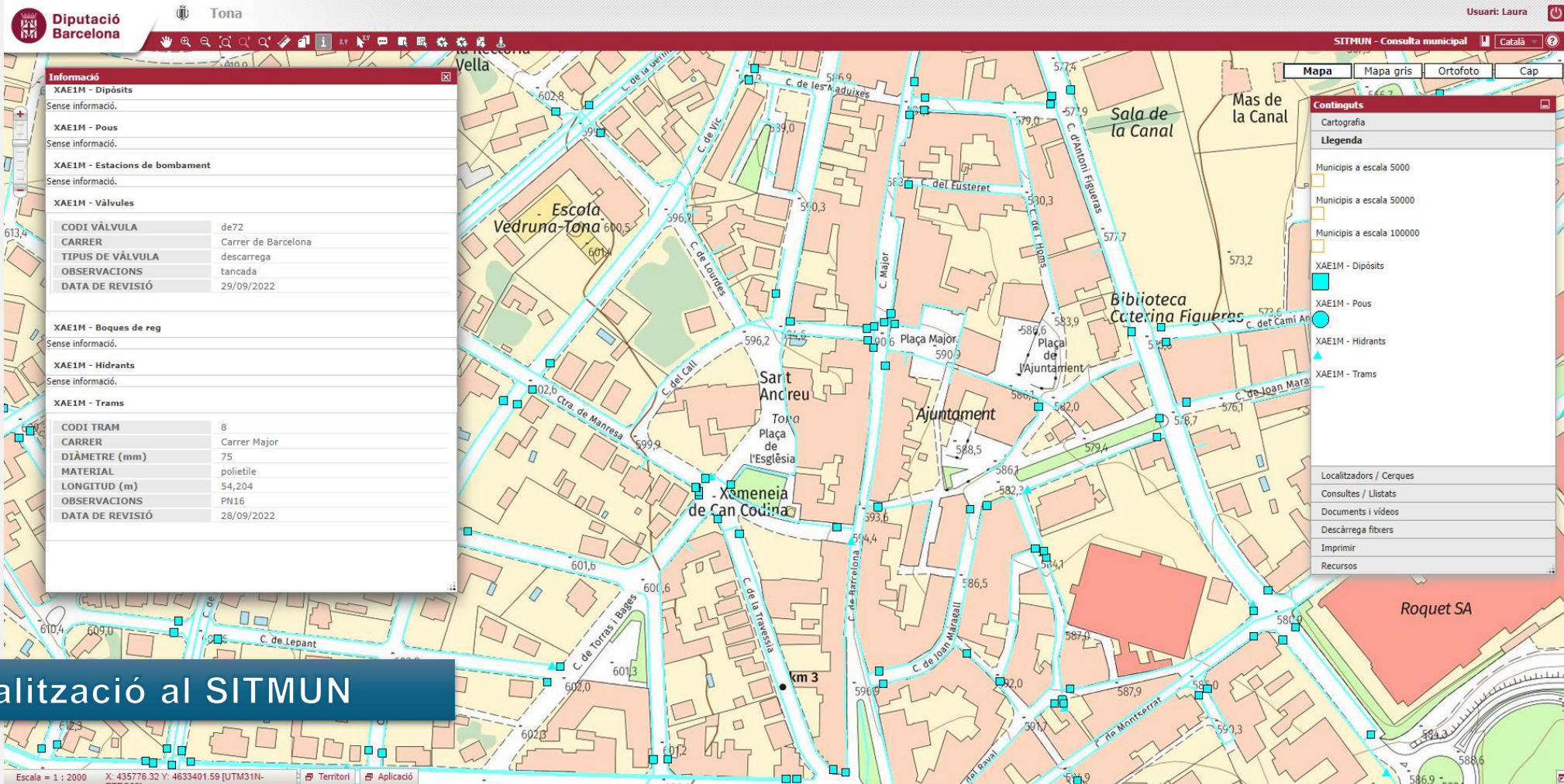
- Cartografia
- Legenda
  - Municipis a escala 5000
  - Municipis a escala 50000
  - Municipis a escala 100000
  - XAE1M - Dipòsits
  - XAE1M - Pous
  - XAE1M - Hidrants
  - XAE1M - Trams
- Localitzadors / Cerques
- Consultes / Listats
- Documents i vídeos
- Descàrrega fitxers
- Imprimir
- Recursos

INVENTARI: visualització al SITMUN

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

Inventari

- Treball de camp
- Digitalització dels plànols (SITMUN)

Informació

XAE1M - Dipòsits
Sense informació.

XAE1M - Pous
Sense informació.

XAE1M - Estacions de bombament
Sense informació.

XAE1M - Válvules

CODI VÁLVULA	de72
CARRER	Carrer de Barcelona
TIPUS DE VÁLVULA	descarrega
OBSERVACIONS	tancada
DATA DE REVISIÓ	29/09/2022

XAE1M - Boques de reg
Sense informació.

XAE1M - Hidrants
Sense informació.

XAE1M - Trams

CODI TRAM	8
CARRER	Carrer Major
DIÀMETRE (mm)	75
MATERIAL	polietilè
LONGITUD (m)	54,204
OBSERVACIONS	PN16
DATA DE REVISIÓ	28/09/2022

Continguts

Cartografia

Legenda

- Municipis a escala 5000
- Municipis a escala 50000
- Municipis a escala 100000
- XAE1M - Dipòsits
- XAE1M - Pous
- XAE1M - Hidrants
- XAE1M - Trams

Localitzadors / Cerques
Consultes / Llistats
Documents i vídeos
Descàrrega fitxers
Imprimir
Recursos

Usuari: Laura

SITMUN - Consulta municipal | Català

Mapa Mapa gris Ortofoto Cap

Escala = 1 : 2000 X: 435776.32 Y: 4633401.59 [UTM31N-
Estrada]

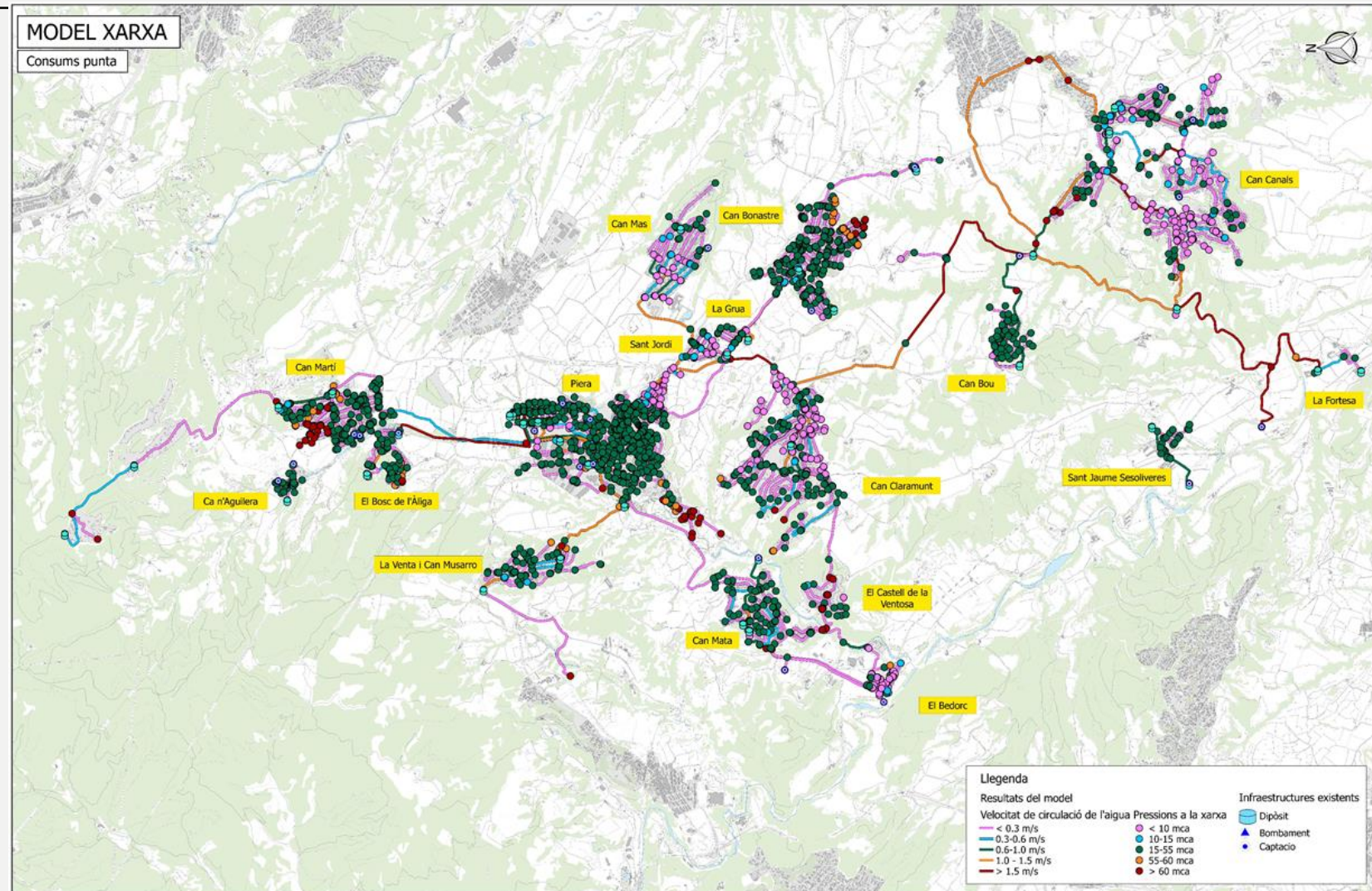
INVENTARI: visualització al SITMUN

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

*El Pla director
d'abastament
d'aigua potable
(exemple: Piera,
any 2017)*

Diagnosi

- Estat de la xarxa
- Funcionament teòric
- Diagnosi qualitat i quantitat
- Reserva
- Rendiment
- Normativa anti-incendis

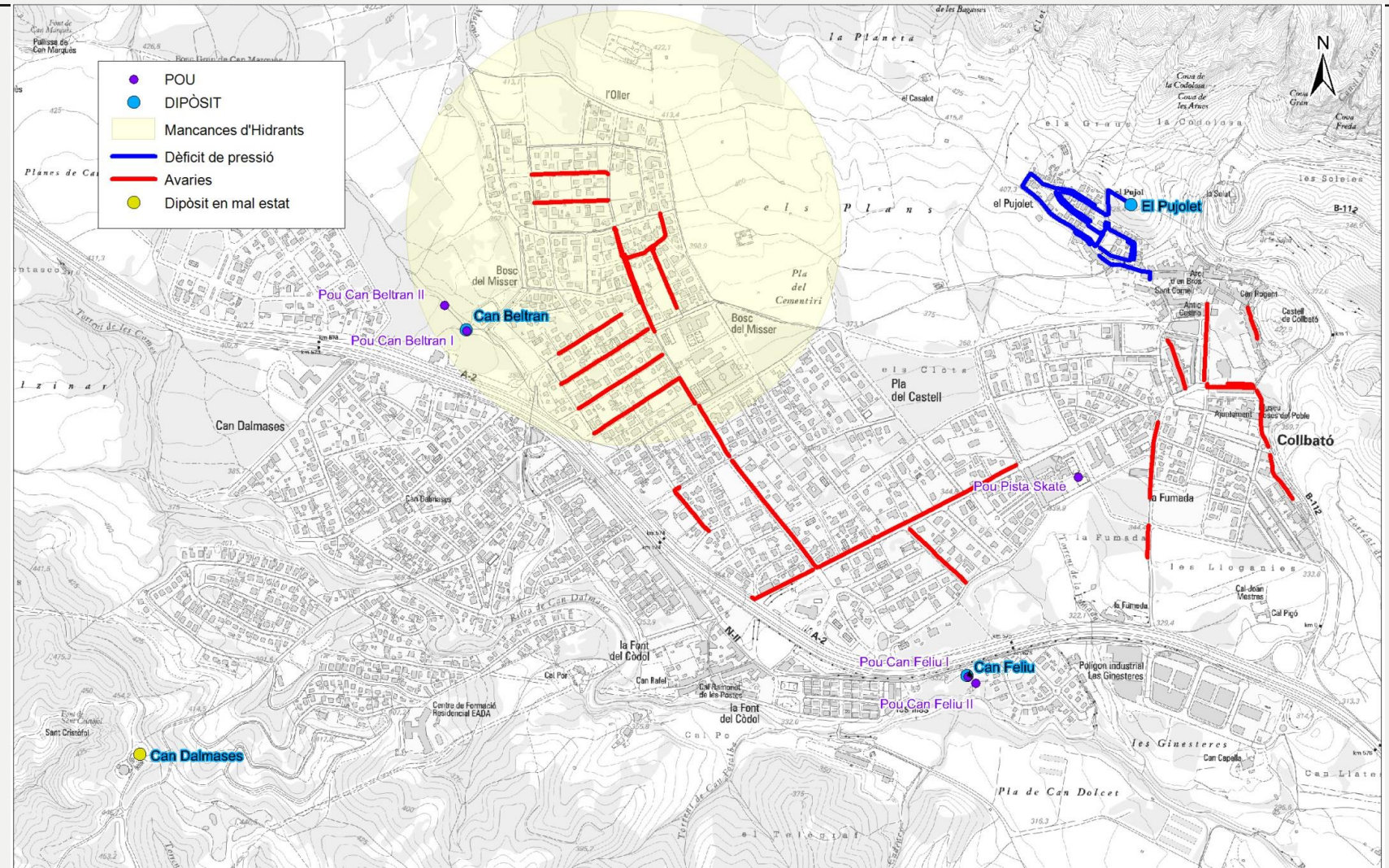

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

*El Pla director
d'abastament
d'aigua potable
(exemple:
Collbató, any
2014)*

Diagnosi

- Estat de la xarxa
- Funcionament teòric
- Diagnosi qualitat i quantitat
- Reserva
- Rendiment
- Normativa anti-incendis

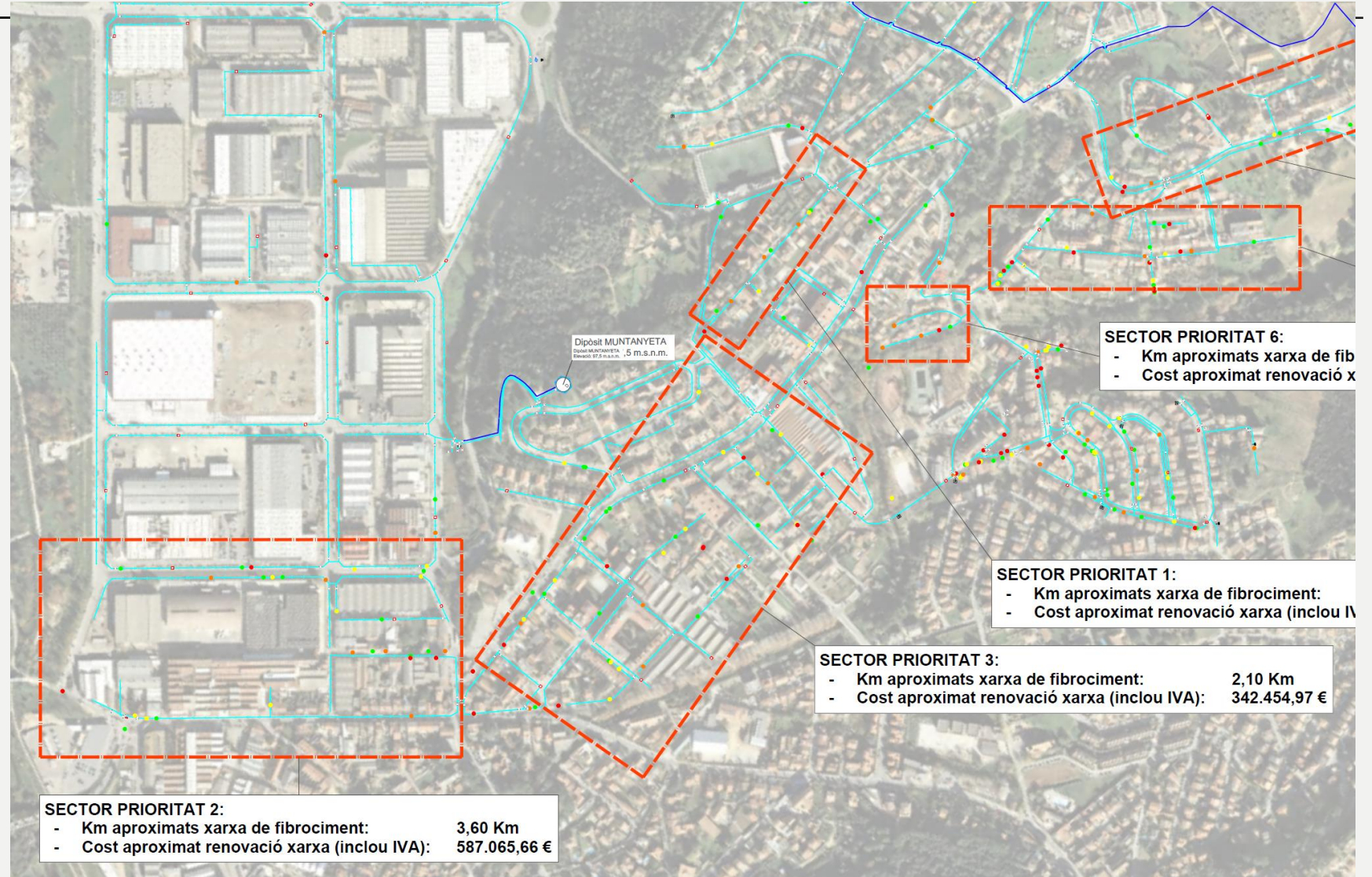
6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

*El Pla director
d'abastament
d'aigua potable
(exemple:
Martorelles, any
2018)*

Actuacions

- Correctives
- Preventives

*Priorització de les
actuacions en base a
les incidències
recollides*

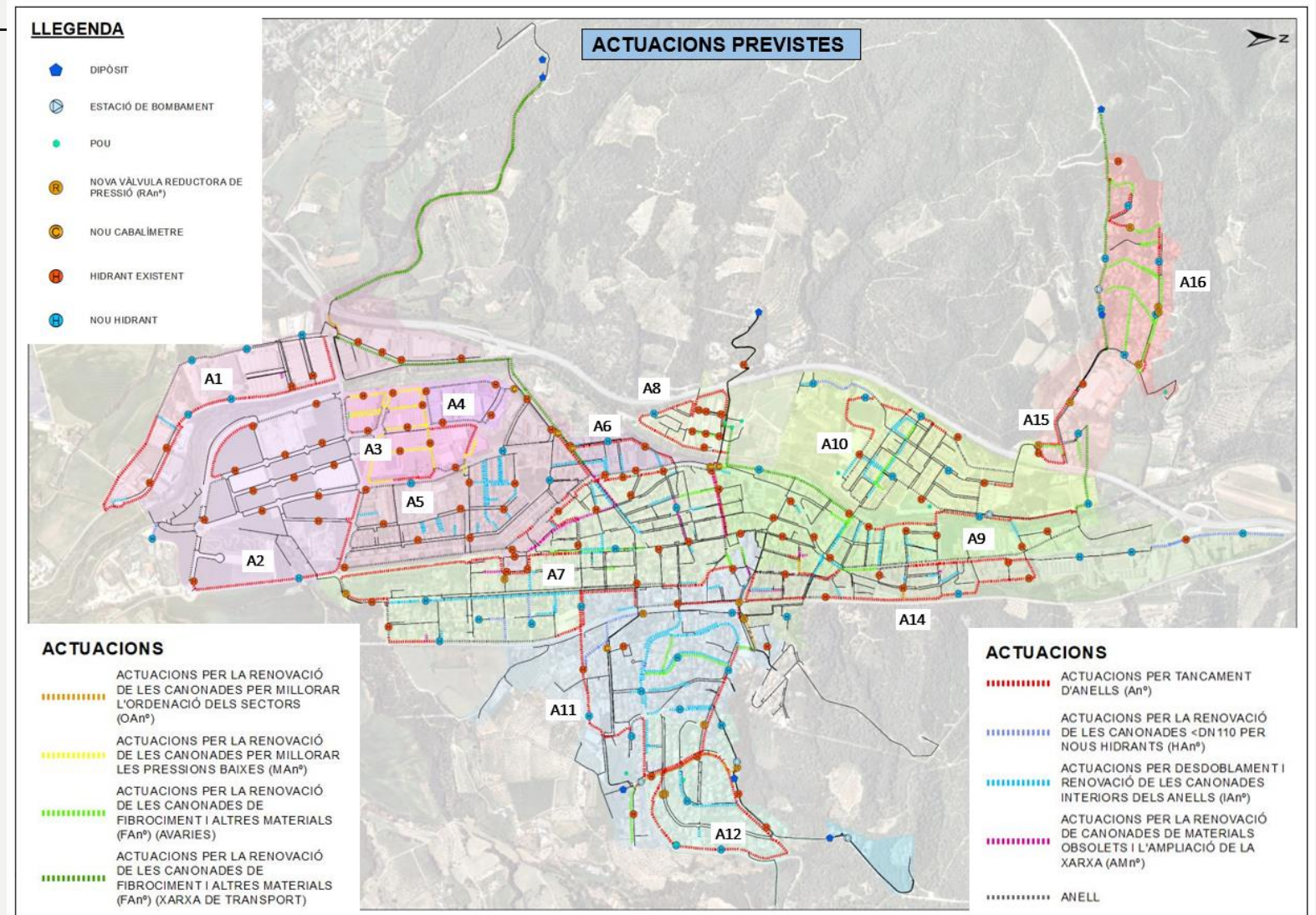
6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

*El Pla director
d'abastament
d'aigua potable
(exemple: La
Garriga, any
2020)*

Actuacions

- Correctives
- Preventives

Sectorització

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

El Pla director d'abastament d'aigua potable (exemple: Piera 2017)

Actuacions

- Correctives
- Preventives

		Actuació	Millora	PEC (amb IVA)	
				Sense serveis tècnics*	Amb serveis tècnics*
Normativa		Completar els tràmits de legalització de varies captacions al municipi	Disposar dels permisos per l'explotació de les captacions	16.415 €	17.794 €
		Adequació de la caseta de bombament de la captació del Bosc de l'Àliga	Adequar les instal·lacions a la normativa vigent	8.207 €	8.897 €
		Adequació de la caseta de bombament de la captació de Ca n'Aguilera		8.207 €	8.897 €
		Nou tancament pel dipòsit de Ca n'Aguilera		32.830 €	35.587 €
		Reparar i instal·lar tancat perimetral al dipòsit del Grandet a Can Canals		36.933 €	40.036 €
		Adequació de l'entorn del dipòsit de Can Claramunt		28.726 €	31.139 €
		Adequació de la caseta de bombament de la captació i completar els tràmits de legalització de la captació de Can Mata		8.207 €	8.897 €
		Substitució del plom a la xarxa		Complir amb la normativa que prohibeix la utilització del plom a la xarxa	2.537 €
	Nou sistema d'abastament per Sant Jaume Sesoliveres (adequació instal·lacions existents, tractament i dipòsit de 50 m ³)	Disposar d'un sistema d'abastament que garanteixi la qualitat, el volum de reserva i el compliment de la normativa	163.328 €	177.047 €	
		Total Normativa		305.391 €	331.044 €
Millora funcionament en alta		Unificar la canonada que abasteix El Bosc de l'Àliga i Can Martí, i instal·lar-la fora de la llera	Augmentar el rendiment eliminant canonades obsoletes, extreure les canonades de la zona fluvial i racionalitzar el servei utilitzant una única canonada en alta	452.838 €	490.876 €
		Nova canonada i bombament entre el pou Ranxo i el dipòsit de Can Canals	Garantir el subministrament des del pou Ranxo a Can Canals ja que gran part de la canonada d'impulsió està instal·lada dins de la llera i es troba en mal estat	996.619 €	1.080.335 €
		Nova canonada d'entrada als dipòsits de Can Canals des de ATLL i anul·lació de l'existent	Garantir el subministrament des de ATLL al nucli de Can Canals, anul·lar la canonada actual que es troba en mal estat i que transcorre per dins de la llera	899.153 €	974.682 €
		Altres actuacions	Racionalitzar el servei, augmentar el volums de reserva i substituir trams en mal estat de canonades en alta	557.453 €	604.279 €
			Total Millora de funcionament en alta		2.906.063 €
Millors en baixa		Instal·lacions	Instal·lació de noves infraestructures per millorar la garantia de subministrament	147.010 €	159.358 €
		Mallat	Millorar la distribució de l'aigua evitant punts morts que disminueixin la qualitat	988.944 €	1.072.016 €
		Millora del servei		793.682 €	860.351 €
		Reposicions	Augmentar el rendiment de la xarxa i disminuir les afectacions al servei	176.268 €	191.074 €
		Total Millors en baixa		2.105.903 €	2.282.799 €
Unificar la xarxa		Unificar la xarxa d'abastament de Piera i formar anelles de subministrament	Racionalitzar el servei i evitar multiplicitats de xarxa en molts carrers	2.534.013 €	2.746.870 €
		Altres		8.210 €	8.900 €
				Total Unificació de xarxa	2.542.223 €
Incendis			Disposar del correcte funcionament d'un hidrant a cada sector	973.347 €	1.055.108 €
Fibrociment			Augmentar el rendiment de la xarxa	5.030.511 €	5.453.074 €
Renovació gradual de la xarxa (3% anual)			Millorar el rendiment de la xarxa i disminuir les incidències	849.392 €	920.741 €
Renovació dels aforaments per comptadors***			Millorar el control de la xarxa i el servei als abonats	973.347 €	1.055.108 €

* Els serveis tècnics inclouen; 4% per la redacció del projecte constructiu, 2,5% per l'assistència tècnica per la direcció de les obres, 1% per la coordinació de seguretat i salut i 0,9% per l'assistència tècnica a la direcció ambiental (percentatges aplicats al preu d'execució material de l'obra)

** La renovació dels aforaments queda supeditada a les millors a la xarxa per garantir les pressions adequades

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

Estudi econòmic financer

- Costos del servei
- Tarifes

DESPESES EXPLOTACIÓ

Personal
Energia elèctrica
Materials conservació
Treballs amb tercers
Tractament
Compra d'aigua
Transports
Impostos i taxes
Generals
Subtotal

AMORTITZACIONS

Fons de reposició
Financeres
Amortització tècnica

RETRIBUCIÓ

Total despeses anuals

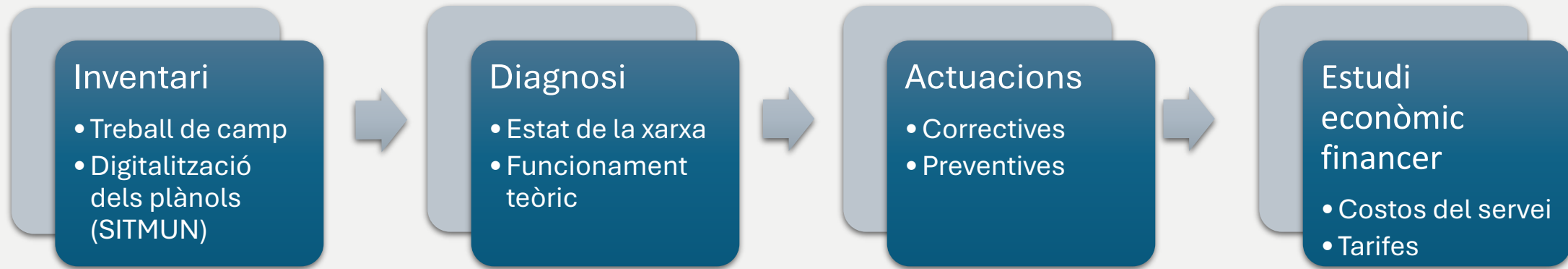
INGRESSOS

En base a la facturació del servei

EQUILIBRI ECONÒMIC

L'objectiu de l'estudi de tarifes és establir unes tarifes que permetin afrontar les despeses de gestió del servei així com les inversions.

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

Àrea d'Infraestructures i Territori

Urbanisme i habitatge

Cicle de l'aigua: plans, estudis i projectes de serveis bàsics locals d'abastament, sanejament, rieres i torrents

Suport tècnic als càrrecs electes municipals i al personal tècnic, per a la presa de decisions sobre les inversions que cal dur a terme en les infraestructures d'abastament d'aigua potable i sanejament integral d'aigües pluvials i residuals, per fer front als reptes que representen els episodis de sequera i inundacions en el context de canvi climàtic, mitjançant la redacció dels documents tècnics següents:

- Pla Director de:
  - Abastament d'aigua potable municipal
  - Sanejament Integral (xarxa de clavegueram)
  - Drenatge Sostenible d'aigües pluvials (sistemes urbans de drenatges sostenible, SUDS)
  - Rieres, torrents i barrancs en sòl urbà
  - Recursos hídrics locals alternatius
  - Resiliència de les infraestructures i serveis bàsics urbans
- Estudis i projectes de:
  - Infraestructures d'abastament d'aigua potable
  - Infraestructures de sanejament
  - Millora de la gestió municipal dels serveis d'abastament i de sanejament
  - Implantació de Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible (SUDS)
  - Inundabilitat
  - Rieres, torrents i barrancs en sòl urbà
  - Recursos hídrics alternatius

 Afegix a la carpeta

 Descarrega

Pendent d'aprovació

Convocatòria / línia de suport

Catàleg 2024-2027: Xarxa de Governos Locals 2024

Canal: [Portal de tramitació \(PMT\)](#)

Període de sol·licitud ⓘ

2024: 28/12/2023 a 08/02/2024

2025: Pendent

2026: Pendent

2027: Pendent

6. Eines per exercir les competències a mig termini en sequera

Conclusió: Cal actuar d'acord a un Pla Director

1. Actuacions a curt termini:
  - a) Engegar pous en desús
  - b) Cercar fuites
  - c) Reparar fuites
  - d) Instal·lar comptadors a la sortida dels dipòsits

2. Actuacions a mig termini:
  - a) Renovació dels tots els comptadors
  - b) Instal·lació del telecontrol
  - c) Establiment de sectors amb comptadors d'entrada
  - d) Renovar les xarxes que presentin més avaries

3. Actuacions a llarg termini
  - a) Renovar totes les xarxes a mida que els materials arriben a l'obsolescència.

Gràcies per la vostra atenció

Marcos de Francisco de Arriba

Cap de la Secció d'Infraestructures de Subministrament

franciscoam@diba.cat